

L'Estatut vist pels nostres

Hem topat amb la geografia política

Quan anàvem a l'escola havíem d'estudiar dues branques de la geografia: la física i la política. En la primera havíem d'aprendre les muntanyes, els rius, el clima... totes aquelles coses per a conèixer el medi on l'home viu i desenvolupa les seves activitats. En la segona teníem un plànol i havíem de dividir i separar estats, províncies,... No, les nacions no les vàrem estudiar! Doncs bé, ara s'està plantejant en el nostre Parlament aquest tema, encara que des d'una perspectiva electoral. Tothom reconeix les comarques i també accepta les vagueries, i en canvi no s'accepta les províncies. En canvi en el Parlament d'una manera provisional hi ha qui ens vol fer passar per les províncies. D'altres defensen les comarques i darrerament s'han recordat de les vegueries. Ara entenem una mica més el perquè de la geografia política.

A nosaltres, que pertanyem al Vallès Oriental, ens pertoca la Vegueria de Barcelona, que inclou les comarques del Baix Llobregat, el Barcelonès, el Maresme, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental, amb un total de 129 municipis. Tots ens adonem en la conversa que anar tots junts és fer que la nostra representació desapareixi.

Deixem que els nostres polítics parlin. La taula rodona va ser realitzada tot seguit. Per tant nosaltres hem hagut de separar, de fer una divisió deguda únicament a l'espai de la revista. Ara podeu seguir les raons del perquè ens agrupen o ens divideixen els quatre representants dels partits polítics pels motius que ells mateixos ens diran.

La realitat comarcal

Canal. —Estem per una circumscripció comarcal. No per un criteri electoralista, com s'ha dit, perquè tent números a partir dels resultats del 15 de juny, sortia, em penso, segons els experts...

Ballús. —Un braç de diputat i una orella...

Canal. —Exacte! Si fent-ho provincial surt 18 per cent per comarques en sortiria un 19. No ho diem per altra cosa que la realitat de Catalunya són les comarques i cada una d'elles ha d'elegir els seus diputats. A més hem estat criticant la província des que el senyor X. de Burgos les va crear i ara resulta que quan volem plantejar el Parlament de Catalunya el fem provincial. El problema de la circumscripció comarcal hi és en les comarques de poca població, quan es fa difícil el sistema de regulació proporcional. La Constitució ha de garantir la representació territorial i la proporcionalitat. El que es podria fer és agrupar comarques de menys població, que permetés una certa proporcionalitat.

Ballús. —Hi ha hagut sobretot gent que milita en un partit que abans estava absolutament a favor de la província, diputacions... i ara resulta que creuen en les comarques. On han estat durant aquest quaranta anys? Ara, de cop i volta, es recorden de les comarques perquè els interessa un sistema de circumscripció. Es recreen afavorint el caciquisme. És molt bonic, però es retraten! És una posició clarament demagògica.

Un sol parlament

Canal. —A Catalunya n'hi ha prou amb un Parlament. No fem les coses complicades, com la doble càmera.

Blancher. —La doble càmera no s'aguantava ni per tradició, ni senzillament perquè no representaria la voluntat del poble de Catalunya. Seria falsejar-nos la voluntat democràtica. Seria crear un organisme inútil i paralitzant. El sentit d'aquest senat per Catalunya només seria per paralitzar el contingut progressista global, que tindria el nostre Parlament.

Canal. —És augmentar les despeses públiques i entrebancar. Home!, nosaltres som molt catalanistes, però Catalunya no és tan gran ni complicada per tenir dues cambres. Amb un sol Parlament amb la doble representació, proporcional i territorial de totes les comarques, n'hi ha ben bé prou.

La utilitat de la província

Ballús. —Hi ha hagut molt interès en muntar una certa campanya. Per aquest tipus de gent que dèiem abans. En separar, en contraposar dues coses que de fet, sabem que es trobarà una fórmula, que les faci compatibles. És evident que un sistema proporcional és molt més democràtic que un majoritari, per la zenzilla raó que s'aprofita els vots en el sistema majoritari es menysprea. S'ha volgut muntar un drama sobre un problema de resolució tècnica. Darrera de tot això hi ha un

intent de restar democratabilitat a les eleccions. El problema és només per aquestes primeres eleccions. No es tracta que ara en la disposició transitòria es configuri o es deixi de configurar les comarques. Convergència, com nosaltres, com el PSUC, som partits que tenim molt clar des de fa molts temps a les comarques. Estem per un poder comarcal, que sigui efectiu. L'Estatut recull que les comarques siguin unes entitats administratives i polítiques i que puguin inclús enviar projectes de llei al Parlament. No se'ns pot acusar de cap manera d'anticomarcal.

Blancher. —Aquí a Catalunya, no s'ha fet cap elecció al Parlament per una altra circumscripció, que la provincial. Està en discussió la remodelació del territori de Catalunya. Remodelació d'una Catalunya de manera descentralitzada i equilibrada. Probablement, penso, la primera fórmula que surt és la provincial. No és una fórmula massa afortunada, en quant a formulació. Precisament és en aquest aspecte que defensa les províncies...

Ballús. —No les defensa, les fa servir!

Per una nova remodelació de Catalunya

Blancher. —En aquest aspecte passa que s'ha de fer una remodelació de Catalunya, tenint en compte que la realitat de les comarques no és la mateixa que l'any trenta... Hi ha comarques enormement vives, mentre que d'altres s'han buidat extraordinàriament.

L'Estatut del 32 preveia un diputat per cada quaranta-cinc mil habitants. Aleshores no es preveien diferències comarcals, ni regionals. L'equilibri interior era molt més gran. En aquests moments la població s'ha acumulat en la franja costera, excepte en algun illot, com són Lleida, Girona... Segons els estudis més avançats velem que el que té més vigència són les vegueries. Potser hi hauria alguna vegueria discutible com la de Reus i Tarragona. La vegueria és molt vigent, sobretot, quan es refereix a territoris despoblats. Solsona, ja no és la capital del Solsonès, el poble baixa a Manresa. La situació del Cinturó de Barcelona és enormement complexa. La vegueria és més racional, en alguns aspectes, que la divisió comarcal.

Problemes tècnics

Canal. —Quan es va plantejar les comarques digueren que presentava uns problemes tècnics insolubles en aquell moment. La vegueria planteja els mateixos, en quan a problemes tècnics. El que passa és que ara tenim la circumscripció provincial i aquesta és la clau, perquè està muntada.

En quan a vigent, és molt més viva la comarca que la vegueria. La comarca té els problemes de les pobla-